

Rapport etter revisjon ved Norsk Protein AS avd. Balsfjord

Virksomhetens adresse:	Stormoen 9050 Storsteinnes	Fylkesmannens arkivkode:	10/932-20
Organisasjonsnr.	986 349 952	Anleggsnummer:	1933.0002.01
Utslippstillatelse av:	29.03.2007	Kontrollnummer:	2011.001.R.FMTR
Kontrollklasse:	2	Tidsrom for revisjonen:	11.-12.10.2011
Forrige kontroll:	23.02.2010		
Fra Fylkesmannen i Troms:	Bjørn Arne Karlsen Per Kristian Krogstad	Ansvarlig fra virksomheten:	Fabriksjef Daniel Kjæreng

Revisjonens omfang

Fylkesmannen i Troms (FM), Miljøvernavdelingen, gjennomførte 11.-12.10.2011 en revisjon av den delen av internkontrollen som omhandler tema ”ytre miljø” ved Norsk Protein AS, avd. Balsfjord, Stormoen, 9050 Storsteinnes.

Revisjonens hensikt var å finne ut om:

- virksomhetens internkontroll er hensiktsmessig og dekkende for å ivareta relevante regelverkskrav på tema ”ytre miljø”.
- aktiviteten ved virksomheten utføres som beskrevet i internkontrollen.

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske innsendte og fremlagte dokumenter samt virksomhetens elektroniske IK-system.
- intervju personer fra flere nivåer i organisasjonen; én sesongarbeider, to operatører og fabriksjefen i Balsfjord, samt teknisk sjef og personal-, IKT- og administrasjonssjefen ved Norsk Protein AS.
- verifisere, gjennom en befaring i virksomhetens produksjonslokaler og utearealer, samt innsyn i deler av virksomhetens elektroniske IK-system.

Denne rapporten omhandler funn som ble avdekket under revisjonen, og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

AVVIK: overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse- miljø og sikkerhetslovgivning.

ANMERKNING: forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som tilsynsmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for at bedriften på en bedre måte skal kunne ivareta det ytre miljø.

Konklusjon

Det ble avdekket tre avvik ved revisjonen:

1. Risikoanalysen på tema ytre miljø ved Norsk Protein AS avd. Balsfjord er ikke tilfredstillende.
2. Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke tilfredstillende.
3. Virksomheten kan ikke dokumentere innhold i utslipp til grunn fra fett-/oljeutskillere.

Det ble også gitt fem anmerkninger ved revisjonen.

Oppfølging etter revisjonen

Norsk Protein AS avd. Balsfjord plikter snarest, og senest innen **20.12.2011**, å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten.

Evy Jørgensen
fagansvarlig

Bjørn Arne Karlsen
revisjonsleder

1. INNLEDNING

Norsk Protein AS er eid av Nortura BA (75 %), Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund (24,8 %) og Jærkylling (0,2 %). Selskapet driver med destruksjon av kjøttprodukter, slakteavfall og kadaver, og dekker nesten hele landet med sine fire avdelinger i Grødaland, Hamar, Mosvik og Balsfjord. Avdelingen i Balsfjord ble åpnet i 2004, og tar i dag mot slakteavfall fra området Brønnøysund til Karasjok.

Avdelingen i Balsfjord er et kategori 1-anlegg, noe som betyr at alt mottatt råstoff prosesseres som om det inneholder SRM (spesifisert risikomateriale) eller TSE (transmissible spongiform encephalopathies). Sluttproduktene, mel og olje/fett, må brennes. Beinmelet sendes til Norcem i Kjøpsvik for destruksjon i sementovnene. Oljen/fettet forbrennes i virksomhetens egen fyrkjel, eller selges til andre godkjente fyringsanlegg.

Det er fem fast ansatte og to sesongarbeidere ved avdelingen i Balsfjord, der det tillates mottatt inntil 8000 tonn avfall per år. Avdelingen er utstyrt med en termisk oxidizer som brenner av all væske fra fabrikken. Anlegget har derfor ikke utslipp av prosessvann, men kun prosessutslipp til luft via pipe. Virksomheten slipper likevel ut vann fra fett-/oljeutskillere til grunn nedenfor anlegget. I utslippstillatelsen fra 29.03.2007 er det satt krav til luktutslipp på 10 LE/Nm³. Luktmålinger og spredningsberegninger utført av Molab AS i desember 2010 viser at utslipp fra Norsk Protein AS avd. Balsfjord ligger rundt denne luktverdien ved nærmeste bolig.

2. DOKUMENTUNDERLAG

Følgende krav og dokumenter lå til grunn for kontrollen:

- Virksomhetens utslippstillatelse av 29.03.2007.
- Forurensningsloven med tilhørende forskrifter.
- Internkontrollforskriften
- Tilsendt og fremlagt dokumentasjon

3. AVVIK

Avvik 1

Risikoanalysen på tema ytre miljø ved Norsk Protein AS avd. Balsfjord er ikke tilfredstillende.

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, pkt. 6.

Følgende funn underbygger avviket:

- Det fremgår ikke av risikovurderingen hvilken avdeling den gjelder for.
- Dokumentet var ikke datert.
- Risikovurderingen var ikke utfyllende – mangler sentrale punkter ved at ikke alle potensielle utslippspunkter/-kilder er vurdert.

Avvik 2

Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke tilfredstillende.

Avvik fra: Avfallsforskriftens kapittel 11, *Farlig avfall*, samt utslippstillatelsens pkt. 2.2.1, *Håndtering av avfall*.

Følgende funn underbygger avviket:

- Det er bare levering av spillolje som deklarerer.
- Deklarasjonen har ikke korrekte opplysninger om avfallets opprinnelse (avfallet blir ikke registrert på Norsk Protein AS avd. Balsfjord på deklarasjonsskjemaet).
- Det ble opplyst at annet farlig avfall ble levert til avfallsanlegg uten deklarerer.
- Det kunne ikke fremlegges skriftlige rutiner for håndtering av farlig avfall.
- Det kunne ikke dokumenteres opplæring i håndtering av farlig avfall.

Avvik 3

Virksomheten kan ikke dokumentere innhold i utslipp til grunn fra fett-/oljeutskillere.

Avvik fra: Forurensningsloven § 7, *plikt til å unngå forurensning*, samt utslippstillatelsens pkt. 2.5, *sikring mot grunnforurensning*.

Følgende funn underbygger avviket:

- Det er ikke analysert prøver av utslippsvannet fra olje-/fettutskillere.
- Overflatevann fra asfalterte trafikkarealer på virksomhetens område ledes til samme utslippspunkt.

4. ANMERKNINGER

Anmerkning 1

Tappeventiler på fettanker er lett tilgjengelig og kan åpnes av uvedkommende.

Anmerkning 2

To fettanker à 30 m³ på vestsiden av anlegget har ikke oppsamlingsbasseng.

Anmerkning 3

Utslipptet fra kullfilteret luktet sterkt på revisjonsdagene. Det bør gjøres en kvalifisert vurdering av bytteintervall på kullfilteret, som i dag mottar ca 5000 m³ ventilasjonsluft per time. Filteret skal i løpet av året tilføres ytterligere 3000 m³ luft per time fra møllevifta, luft som ifølge rapport av 20.12.2010 fra Molab AS bidrar med 34 % av virksomhetens luktutslipp.

Anmerkning 4

Ikke alle styringsdokumenter med tilknytning til IK-systemet var entydig identifiserbare. For eksempel miljørisikovurderingen.

Anmerkning 5

I beredskapsplanen bør det føres opp en person nr 2 som skal være kontaktperson ved avdelingen i Balsfjord, dersom fabrikkjefen ikke er tilgjengelig ved akutte hendelser.

Aktuelle telefonnummer bør listes opp i samme dokument, så man slipper å lete etter disse i en presset situasjon.

5. ANDRE FORHOLD

Metallutskilling:

Fremmedlegemer av metall tas ut med magnet etter tørka. Dette skjer på uren side i prosessen. Metallfraksjonen, tilgriset med organisk materiale, havner i en kasse der metallet plukkes ut manuelt av en operatør. Tilgriset metall samt deler av skrotten (ører) som er festet til metallet blir lagt i metallcontainer og sendt til Metall & Gjenvinning AS på Bergneset. Denne virksomheten har ikke tillatelse til å ta imot våtorganisk avfall/slakteavfall.

Norsk Protein AS avd. Balsfjord bør etablere en rutine for rengjøring av utskilt metall, slik at rester av slakteavfall blir tilbakeført til videre prosessering.

Endring av utslippstillatelse:

Fylkesmannen har i brev av 16.06.2010 varslet en endring av virksomhetens utslippstillatelse. Av revisjonen fremkom flere punkter i tillatelsen som krever endringer. Endring av tillatelse vil håndteres som egen sak, og nytt brev med varsel om endringer i eksisterende tillatelse vil bli sendt innen kort tid.

6. OPPFØLGING

Fylkesmannen ønsker tilbakemelding innen **20. desember 2011** på hvordan avvik og anmerkninger som fremkommer i rapporten vil bli fulgt opp av Norsk Protein AS avd. Balsfjord.